

Over grenzen heen

Klassiek Wie in tien dagen tijd de hele muziekgeschiedenis wil zien langskomen, doet er goed aan de komende week vrij te nemen. Het Storioni Festival gaat los met een brede programmering waarbij (lands)grenzen vervallen.

Marjolijn Sengers

Er is de afgelopen jaren veel veranderd in cultuurland. Alle kunsten hebben te maken gehad met forse bezuinigingen, ook de klassieke muziek heeft er flink van langs gekregen. De nationale en lokale subsidiestromen, waar veel musici het voor een substantieel deel van moeten hebben, werden flink gekort en anders ingericht. Met het gevolg dat orkesten werden opgeheven of samengevoegd, ensembles ter ziele gingen, muziekopleidingen in zwaar weer kwamen, het muziklandschap er anno 2018 kortom anders uit ziet dan vijf jaar geleden. „De gevolgen van de bezuinigingen die onder het bewind van cultuurstaatssecretaris Halbe Zijlstra zijn ingezet, beginnen nu pas goed door te druppelen”, zegt Wouter Vossen, violist van het Storioni Trio. „De bezuinigingen stellen ons als internationaal kamermuziekfestival voor keuzes die we liever niet maken”, zegt Guy Kerpen, voorzitter van het bestuur van het Storioni Festival, dat het de komende twee edi-

ties wegens wegvallen van de provinciale subsidie met 50 duizend euro minder moet doen. „Van de andere kant dwingt die ingreep extra goed te kijken naar wat we als festival kunnen bieden en waarvoor we staan”, aldus Kerpen.

Bezuinigingen hebben ons voor grote keuzes geplaatst

— **Wouter Vossen**

Over een festival haal je niet zo gemakkelijk de kaasschaaf. „Op de huidige editie hebben we kunnen bezuinigen door een grote productie kleinschaliger te maken en een voorstelling te schrappen. Jammer; wat je gemakkelijk schraapt zijn vaak de krenten in de pap, maar er blijft nog heel veel moois over, daar ben ik niet bang voor.”

Vaste waarde

Na tien jaar is het Storioni Festival een vaste waarde in de grote provinciesteden en vooral in thuisstad Eindhoven. „We zijn op bescheiden

schaal begonnen in Muziekgebouw Eindhoven en zijn uitgegroeid tot een internationaal kamermuziekfeest om rekening mee te houden. Ik kan ten dele begrip opbrengen voor het doorbreken van de vanzelfsprekendheid van overheidssubsidies. Maar wat ik nu zie gebeuren is dat de continuïteit van een festival dat gebaat is bij stabiliteit in gevaar komt. Dat moeten we zeker in Eindhoven, waar we gezien de toenemende importantie van de regio eerder meer dan minder behoefte hebben aan goede culturele voorzieningen, niet willen.”

Kerpen (58) studeerde elektrotechniek en is hoofd Overheidsrelaties bij Philips Benelux. Hij noemt het Storioni Festival 'mijn mooiste nevenfunctie'. Als betrokken bestuurder spart hij veel met violist Wouter Vossen, diens broer cellist Marc Vossen, pianist Bart van de Roer en artistiek manager van het Muziekgebouw Frank Veenstra, met z'n vieren verantwoordelijk voor de artistieke inhoud van de Storioni Tiendaagse. Waar Kerpen op bestuurlijk en zakelijk niveau de verbinding met de stad en samenleving zoekt, zoeken de

musici die via hun muziek. Festival-thema dit jaar is *Beyond Borders*, ofwel *Over grenzen heen*. Het begrip grenzen mag breed worden opgevat. „Musici hebben zich altijd over de wereld verplaatst. Ze hebben zich niet gestoord aan landsgrenzen, vaak uit nieuwsgierigheid en om inspira-

Musici hebben zich nooit gestoord aan landsgrenzen

—**Wouter Vossen**, violist **Storioni** tie op te doen, maar niet zelden ook als vluchteling”, zegt Wouter Vossen (43). „We hebben niet de pretentie dat we het leed van vluchtelingen recht kunnen doen, we willen ze eren, respecteren en sterken met onze muziek.” Kunstenaars vluchten overigens niet alleen hun land uit, ze vluchten ook in zichzelf. „Neem Sjostakovitsj, wiens pianokwintet we spelen; de enige manier voor hem om te vluchten voor de wrange werkelijkheid van de onderdrukking in de Sovjet-Unie was in zijn muziek.”

Baglama

Voor het Storioni Trio is de wereld hun speelveld. In de ontmoeting met andere musici overal vandaan, in de vele reizen die ze maken en festivals die ze bezoeken, in de muziek van zeer uiteenlopende componisten. In het kader van *Over grenzen heen* springen twee componisten er dit seizoen uit, IJslander Daniel Bjarnason, en de in Eindhoven opgegroeide baglama-speler Orkun Agir. Bjarnason is *hot and coming* volgens Wouter Vossen en ‘in staat met een combinatie van oude en nieuwe muziekstijlen grenzen te slechten’. Agirs voorouders kwamen uit Georgië en vestigden zich na een vlucht uit de oude Sovjet-Unie in Noord-Turkije. Zijn grootouders kwamen als gastarbeiders naar Nederland. Agir speelt baglama, ook wel saz genoemd, een op een luit lijkend muziekinstrument uit Centraal-Azië. Voor dit festival schreef hij *If I die...* een stuk voor pianotrio, sopraan en baglama. En dan is er nog de Nederlandse pianist Rembrandt Frerichs, die de

samenwerking aangaat met de Iraanse kamancheh-speler Kayhan Kalhor. Kalhor is ambassadeur van oude en nieuwe Perzische muziek en werkte in 2009 samen met Yo Yo Ma, de cellist die zich al vele jaren opstelt voor muziek *beyond borders*.

Storioni Festival, 18 t/m 28-01.
storionifestival.nl

PROGRAMMA

Ruim twintig concerten

Kenmerk van het Storioni Festival is de brede programmering. Voor de meeste mensen is die breedheid een feest, een enkeling raakt de weg kwijt in de veelheid van componisten, stijlen en musici. 35 veelal jonge spelers overal vandaan geven acte de présence tijdens ruim twintig concerten. De meeste in de zalen van Muziekgebouw Eindhoven, daarnaast in Tilburg, Den Bosch en Breda. Beroemd zijn de wandelconcerten in de laatste twee steden. Het festival biedt ruimte aan jong talent in het Storioni Willem Twee Concours in de Toonzaal in Den Bosch, het Academy Concert en aan leerlingen van Brabantse muziek scholen. Violist Alexander Kerr, oud-concertmeester van Concertgebouworkest, geeft een masterclass. Veel gasten van het Storioni Festival zijn nieuw, ook zijn er weer bekende gezichten. Hoornist Julain Hervé heeft nog geen enkele editie ontbroken, ook gezichtsbepalende musici als altist Vladimir Mendelssohn en pianiste Nino Gvetadze zijn er weer bij. Op het programma veel romantische en laatromantische muziek, ook componisten als Haydn, Mozart en Beethoven zijn ruim vertegenwoordigd. De eigentijdse noot ligt dit jaar vooral bij niet-westerse muziek.